

[Formanden]

Dagen efter den folkeafstemning, som med stor styrke havde bekræftet forslaget om Danmarks indtræden i EF, meddelte Jens Otto Krag overraskende i folketingets møde den 3. oktober 1972, at han ønskede at træde tilbage som statsminister. En efterfølgende pressekonference vil ikke blive glemt af dem, der oplevede den. Her viste en uhyre lettet og lykkelig Krag for første gang offentligt sit ansigt som det levende og charmerende menneske, han var.

Efter sin tilbagetræden foretog Jens Otto Krag flere rejser og udfoldede en omfattende og alsidig skribentvirksomhed, der ligesom hans tidligere værker prægedes af hans levende stil og formuleringsevne. Han underviste i en periode som lektor ved instituttet for statskundskab ved Århus universitet. I 1973-74 var han chef for EF-Kommissionens delegation i Washington.

Jens Otto Krag vil blive husket også i udlandet. Han var igennem sit internationale arbejde en statsmand, der – ikke mindst i europæisk politik – gjorde en højt vurderet indsats, som bl. a. medførte tildelingen af en række internationale priser.

Vi vil mindes Jens Otto Krag som et rigt og alsidigt begavet menneske og som en af den nyere tids store politiske skikkelser, hvis gerning har sat sig spor i nutidig dansk historie.

(Medlemmerne påhørte stående formandens mindeord).

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Fra statsministeren har jeg modtaget følgende skrivelse:

»Statsministeriet, den 30. august 1978.

Efter statsministerens indstilling er det ved kgl. resolution af 30. august 1978 besluttet

at fritage undertegnede statsminister og udenrigsminister Anker Jørgensen for stillingen som udenrigsminister samt at bestemme, at jeg fortsat beklæder stillingen som statsminister,

at afskedige i nåde socialminister Eva Gredal, minister for skatter og afgifter Jens Kampmann, landbrugsminister Poul Dalsa-

ger, minister for offentlige arbejder Kjeld Olesen og boligminister Ove Hove fra de dem hidtil betroede ministerstillinger,

at bestemme, at finansminister Knud Heinesen, undervisningsminister Ritt Bjerregaard, fiskeriminister Svend Jakobsen, minister uden portefølje med særligt henblik på udenrigspolitiske spørgsmål Lise Østergaard, forsvarsminister Poul Søgaard og arbejdsmi-
nister Svend Auken fortsat beklæder de dem betroede ministerstillinger,

at fritage miljøminister og minister for kulturelle anliggender Niels Matthiasen for stillingen som miljøminister og kirkeminister og minister for Grønland Jørgen Peder Hansen for stillingen som kirkeminister,

at fritage økonomiminister Per Hækkerup for stillingen som økonomiminister og udnævne ham til minister uden portefølje med henblik på økonomisk samordning, handelsminister (minister for handel, håndværk, industri og søfart) Ivar Nørgaard for stillingen som handelsminister og udnævne ham til miljøminister, indenrigsminister Egon Jensen for stillingen som indenrigsminister og udnævne ham til kirkeminister samt justitsminister Erling Jensen for stillingen som justitsminister og udnævne ham til socialminister,

at udnævne medlem af folketinget Henning Christophersen til udenrigsminister, forhenværende minister, medlem af folketinget Nathalie Lind til justitsminister, forhenværende minister, medlem af folketinget Anders Andersen til økonomiminister og minister for skatter og afgifter, forhenværende minister, medlem af folketinget Niels Anker Kofoed til landbrugsminister, medlem af folketinget Arne Christiansen til handelsminister (minister for handel, håndværk, industri og søfart), civilingeniør Knud Enggaard til indenrigsminister, medlem af folketinget Erling Olsen til boligminister og medlem af folketinget Ivar Hansen til minister for offentlige arbejder.

Jeg tillader mig at anmode hr. formanden om at underrette folketinget herom.

sign. Anker Jørgensen«

Redegørelse af statsministeren:

Formanden:

[Formanden]

Uden for dagsordenen giver jeg ordet til statsministeren, der har ønsket at fremsætte en redegørelse i henhold til forretningsordensens § 19, stk. 2.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Siden folketinget sidst var samlet, er der sket en afgørende ændring i regeringens sammensætning og parlamentariske grundlag.

De forhandlinger, der har været ført i sommerens løb, har ført til en aftale mellem socialdemokratiet og venstre om en fælles politik, der har en sådan rækkevidde og en sådan fasthed, at den kan danne grundlag for et regeringssamarbejde mellem de to partier.

Det er vort håb, at vi med dette faste samarbejde mellem de to partier kan skabe en større politisk stabilitet, end det i hvert fald hidtil har været muligt med den opdeling af folketinget, vi har fået i de senere år. Selv om de to partier ikke tilsammen repræsenterer et flertal i folketinget, er der grund til at tro, at en politik, der er tilrettelagt gennem et samarbejde mellem socialdemokratiet og venstre, lettere vil kunne samle det nødvendige flertal i folketinget.

Socialdemokratiet og venstre har følt, at de burde påtage sig regeringsansvaret i fællesskab, fordi vi er stillet over for alvorlige økonomiske problemer, som kun kan løses gennem en fast og konsekvent politik med et mere langsigtet perspektiv.

De senere års forlig har ikke været uden virkning. Der er sket en mærkbar forbedring af betalingsbalancen i 1978, og der er allerede indtrådt en betydelig afdæmpning i pris- og omkostningsudviklingen.

Disse resultater kan imidlertid ikke fastholdes, medmindre vi viderefører og udbygger stabiliseringspolitikken.

Samtidig med, at der er en alvorlig fare for, at udviklingen på de nævnte områder vil gå i en mindre gunstig retning i 1979, står vi stadig med en alt for høj ledighed. Og alt tyder på, at arbejdsløsheden vil stige yderligere, hvis vi ikke forstærker indsatsen for at fremme beskæftigelsen.

Den nydannede regerings hovedopgave vil derfor være at tilvejebringe en bedre balance i samfundsøkonomien med en større stigning i produktion og beskæftigelse som hovedformål. Et vigtigt element heri vil være en hurtig

nedbringelse af underskuddet på betalingsbalancen over for udlandet. Uden en ændring i den økonomiske politik skønnes underskuddet i 1979 at blive 9-10 mia kr. og i 1980 endnu større. Det er derfor regeringens hensigt at nedbringe dette forventede underskud til højst 6,5 mia kr. allerede i 1979. Afviklingen af underskuddet vil blive videreført i de efterfølgende år. Den allerede påbegyndte dæmpning af omkostningsudviklingen og bestræbelserne på at fremme beskæftigelsen vil derfor også blive forstærket.

Regeringen vil søge disse mål fremmet gennem en flerstrengt økonomisk politik. Hovedsigtet heri vil være at styrke produktion og beskæftigelse i eksporterhvervene og i de importkonkurrerende erhverv.

Regeringen lægger stor vægt på samarbejdet inden for valutaslangen, og vi vil medvirke positivt til en udbygning og styrkelse af valutasamarbejdet i Europa.

Jeg har anmodet folketingets formand om at indkalde tinget til møde i dag, for at regeringen her kan fremsætte forslag, der skal fastholde og videreføre afdæmpningen i inflationen.

Regeringen vil foreslå, at der indføres et loft over priser, takster m. v. og lønninger gældende indtil 1. marts 1979. Alene udefra kommende prisstigninger og de lønstigninger, der er indeholdt i, eller som er en direkte følge af eksisterende overenskomster, vil blive tilladt indregnet i priser, takster m. v. Alle andre løn- og omkostningsstigninger må bæres af erhvervene selv.

Det vil være en betingelse for at sikre den nødvendige fremgang i eksport, produktion og beskæftigelse, at pris- og indkomstudviklingen stabiliseres i en længere periode.

Regeringen retter derfor en indtrængende opfordring til alle grupper i befolkningen, herunder til arbejdsmarkedets parter, om at medvirke hertil. Der må sikres en afdæmpet udvikling i alle indkomster. Regeringen vil derfor optage forhandlinger med arbejdsmarkedets parter om den mest hensigtsmæssige måde at udforme denne politik på, således at det tilstræbes, at en forringelse af de disponible realindkomster undgås.

I sammenhæng med tilvejebringelsen af en sådan indkomstpolitik vil der blive fremsat forslag til beskatning af værdistigninger på al jord og fast ejendom. Samtidig ophæves den

[Statsministeren]

nuværende kapitalvindingskat på jord og fast ejendom.

Regeringen afventer resultatet af arbejdet i udvalget om lønmodtagernes medejendomsret.

Erhvervspolitikken vil blive tilrettelagt med henblik på at styrke erhvervenes konkurrenceevne yderligere. Regeringen vil optage forhandlinger med erhvervslivets og arbejdsmarkedets organisationer med henblik på at udforme forslag til at fremme produktion, afsætning, beskæftigelse og investeringer, især i eksporterhvervene. I de kommende år vil der som led i erhvervspolitikken blive stillet lavt forrentede lån til rådighed for eksporterhvervene.

Regeringen vil tilrettelægge finanspolitikken med henblik på gennemførelse af den økonomisk-politiske målsætning. Vi vil fremsætte forslag i folketinget til nedbringelse af det budgetterede underskud på det fremsatte finanslovsforslag for 1979. Ved forberedelsen af de kommende års lovprogram vil regeringen udvise størst mulig udgiftsmæssig tilbageholdenhed. Regeringen vil fremsætte forslag om forhøjelse af merværdiafgiften med 2 pct.

Den hidtidige udenrigs-, sikkerheds- og markeds politik videreføres på grundlag af Danmarks medlemskab af FN, NATO og EF og inden for rammerne af det nordiske samarbejde.

En nærmere redegørelse for regeringens politik vil blive givet i åbningsredegørelsen den 3. oktober.

Vi håber, at den politik, der nu fremlægges for folketinget, vil blive opfattet som en indbydelse til samarbejde af andre af folketingets partier, sådan at den kan blive gennemført med et bredt flertal.

Den kan kun få sin fulde virkning, hvis den kan baseres på en forståelse hos og et samarbejde med de organisationer og grupper, der øver en afgørende indflydelse på den økonomiske udvikling.

Vi håber, at den omstændighed, at socialdemokratiet og venstre har dannet regering sammen, efterhånden vil øge tilliden i befolkningen og hos organisationerne til, at der vil blive ført en mere konsekvent og effektiv politik.

Det vil uden tvivl forøge mulighederne for at opnå et godt samarbejde med de kræfter uden for folketinget, som det er nødvendigt

at inddrage aktivt i udformningen og gennemførelsen af den økonomiske politik. Men det vil få endnu større vægt, hvis en bredere kreds af partier i folketinget bidrager til gennemførelsen af denne nødvendige politik.

Derfor opfordrer regeringen alle ansvarsbevidste partier til at tage imod regeringens indbydelse til forhandling og samarbejde om en politik, der kan styrke erhvervslivet og fremme produktionen og beskæftigelsen.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Statsministerens redegørelse vil komme til forhandling i folketingets møde i morgen kl. 10.

Fra statsministeren har jeg modtaget følgende skrivelse:

»Statsministeriet, den 29. august 1978.

Folkeafstemning om § 1 i det af folketinget den 26. maj 1978 vedtagne forslag til lov om ændring af valgsretsalderen vil i henhold til bekendtgørelse af 29. august 1978 finde sted tirsdag den 19. september 1978. Folkeafstemning på Færøerne og i Grønland vil blive afholdt samme dag.

sign. Anker Jørgensen«

Medlem af folketinget *Lowzow* har meddelt mig, at han ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov fra og med den 1. september 1978, jfr. valglovens § 84, stk. 3, 2. pkt., samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Medlem af folketinget *Kirsten Jacobsen* har meddelt mig, at hun ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor hun anmoder om orlov fra og med den 1. september 1978, jfr. valglovens § 84, stk. 3, 2. pkt., samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

I skrivelse af dags dato meddeler handelsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om stop for pris- og indkomststigninger.

(Lovforslag nr. L 254).